

Felix Izagirren sasoi beteko Beckham

"Felix Izagirre Garate zeharbidea". Plazatik Erdikokalera juan nahi izan ezkerro, handik pasau biharra besterik ez dago, "Herreroneko" eskilarak bajau ostian. Kale horren alde bateko etxian jaixo eta parekora ezkondu zan puntarengo palista hau; kale gitxi izango dira hain egoki izendautakuak.

Erdikokaleko "Eskolaneko" etxian jaixo zan 1903ko ekainaren 11an. Francisco aitxa gizon irakurria eta jakintsua zan, Eusko Trenbideetako zerbitzu elektrikoan zuzendari eta sasoi baten alkate. Eskolastika ama -hortik gatzizena-, piano-jolea zen eta andra-gizonok euren 7 seme-alabei estudixuak emotiarren aldekuak izan ziran. Felixek baiña argi izan ekan bera pelotari izatia nahi ebala eta halan gogoratu be eitxen dau Tomas anai gaztenak: "Gure aitxak ez eban nahi pelotarixa izan deixian, baiña gure anaia rebeldia zan eta terko jarri ta 'bera pelotari ta bera pelotari'. Aitxak hartu eban lehelengotan disgusto haundia itxuria; itzelak ein zitxuan konbenzitzeko, baiña alperrik!". Bilboko "Euskel-Jai"n debutau eban,

1922ko otsailian eta aitxaren bedekinkaziño guztixekin: "Gero semiaren foroforik haundiña zan; Bilboko "Euskalduna"n aitxandako sarrera bat palkuan emon zotsien eta trenian faten zan ikustera" kontatzen dosku Tomasek.

Danera ona

Eskuz hasi zan lehelengotan, baiña eskuok errespondidu ez eta modalitatez aldatu eban. "Orduan ez zan oingo moduan, tapau eitxen dabela esparadrapuakin, defentsak ipintzeko. Gure anaia ezin eban karrerarik ein bere eskuokin ta remontia edo palia, zein hartu ez ekixala egon zan; bardin zan, ha pelotari izateko jai-xua zan ta danera moldauko zan" diñosku Tomasek. Eta hori da orduko kroniketan jasota datorrena: aurrelari zein atzelari moduan, ezkerakin nahiz eskumiakin, pe-

Felix eta Juanita ezteji-bidarian, Sevillan, 1930ean.

lota guztixak harrapatzen zitxuala eta frontoietako pelotaririk txalotu eta estimauena izan zala.

Ez bakarrik ikusliendako; orduko pelotarixen esanetan, Felix Izagirre izan da egon danik eta palistarik onena, konpletuena. Bere kontrarixuen akorduz, "Hurakan baten bestekua zan, zestalarixak be txarto ibilliko ziran hari aurre eitxeko", hain zan indartsua eta tantu eitxailia, ametralladora batekin konparatzen ebela. Honek berbokin erretratatzan dau kazetari batek 1939an: "El pelotari palista que más subyuga, que en mayor graduación eleva el entusiasmo de los públicos, que más enardece y apasiona por su potentísimo juego, por su indomable bravura, por su coraje, entusiasmo y asombrosa vitalidad es este fenomenal delantero de Ermua, a quien mañana

admiraremos en el Moderno en partido excepcional y con motivo de su reaparición".

Izagirre I moduan jokatu baeban be, ugarixak dira hari egokitxutako gatzizenak: "Txekorra", "El Tigre", "El toro de Ermua", "Frailia", "Asto", "Tarzan"... gitxi lako gizon indartsu eta gihartsua izatiaren erakusle ixa danak. Halantxek ekarri dau Tomasek akordura: "Dana zan muskulua, demasa mutila, zabala barriz... Esku-erpe batzuk zitxuan! Pentsai-zu, behin Paulino Uzkudun boxealari famatua, Peso Pesadoko Munduko txapela birritxan irabazteketan egon zan gizona presentau niñuan ta esan zotan: 'Pultsuan irabazi nauan bakarra zeure anaia izan da!'. Etaraiuz kontuak, Peso Pesado bati pultsuan irabazi! Felix fueraserie bat zan. Gaur egun, haren baten Beckham edo Raul baten bestekua!".

Sobresalientia

Anekdotak soka amaibakua daka Tomasek anaiaren gainian; Bartzelonan be alkarrekin bizi izaten 3 urte emon eban, bata jokatzan eta gaztia estudixatzen. Tomasek Batxillerrian ditxuan sobresaliente bakar bixak, Felixek lortu sarrera bana eta haren partidu apoteosiko bat ikusten egondako katedratiko birenak dira. Sobresalientiak Tomasen izenian egon, baiña Felixenak izan merito guztixak!

1930eko irailaren 24an Juanita Solozabal Arriaga ermurrarekin ezkondu zan; Luis Mari eta Fernando izan ziran andra-gizonok izanda-ko bi semiak.

Progresista zan ideologiaz, errepublikazale konbenzidua. Beti entzun izan dogu Ermuan errepublikano banaka batzuk euazela. Tomasek be halan ziurtatu dosku: "Manuel Azañaren 'Acción Republicana' partidukuak ziran eta bost lagun besterik ez; kandidaturatan bosten izenak ipintzen ebezen ta botua be euren buruari emoten otsien. Gure anaia etorten zan eskusibamente Madriletik botua emotera. Lagun potentaren batek lagatako kotxe deskapotablian etorri bezperan, goixian botau eta arrasaldian Madrilera, partidua jokatzer". Gizon dotoria zan, itxura edarre-

koa eta pelotarixa baiño zine-aktoria emoten ebala be irakurri izan dot. Lagunak errez eitxailia, sinpatikua eta maila sozial altuko zein bajuko pertsonekin egoten ekixana. Tomasen gogorapenei oratuta barriro: "Lagun haundixak ein zitxuan. Orduan pelotxiak futbolak baiño kategorixa gehixao ekan. Katedratiko, bankero ta enpresarixok guztixak baten ziran han frontoian. Ritz hotelian afaldu ostian, smoking-akin eta Roll Royceetan faten ziran ikustera, andrazkuak traje-notxiakin... Partidua amaitzerakuan, makiñatxo bidar etxeratutakua naz Roll Roycean, gure Felixek esan ikustera juandako bati ia gero eruango nabean bueltan eta hantxe neu, señorito baten moduan, txoferrak txapelkadia ein urtetzeran eta pozik!".

Bere amastaderik kuriosuenetakua Yagüe generalakin, Francoren lagun pertsonalakin izandakua da, batez be kontuan izanda euren pensatzeko modu desberdina. Felixek Burgosen frontoi bat altxatzeko lagundu zotsan bere garaixan eta urtietara, salaketa faltsu batekin Felixi greba baten parte hartu izana leporatzen zotsiela,

ezkutuan Burgosera juan eta Yagüeri esker kartzela eta heriotza- zigor segurutik librau zan.

Sevilla, Madrid, Bartzelona, Valentzia, Donostia, Bilbo eta Mejikoko frontoietan jokatu ostian, Bilbon amaitxu eban bere ibilbidia 1950eko uztaillaren 2xan. Aurrelarixa zan, baiña nagusitzen zoiala, gerrixa zala eta arazo gehixao zitxuan eta atzelari modura parau zan, Jose Andres anaia bikotekide ebala. Espainiako Txapelak be irabazitxakuak dira bikote modura.

Bizimodu zaratatsu eta disdiratsuko gizon honek, heriotza apala eta ixilla izan eban. Urten eguerdixan lagunekin txikiteora, ondoezik sentidu eta "Banajoiak, ez naok ondo" esanda etxeratu zan Iluntzixa orduko hil zan, 71 urte beteta. 1975eko martxuaren 24a zan.

Plazako frontoiko frontisean bere irudi bat dago hormiari lotuta, ohorezko lekuan; sasoi baten izena be hantxe euki eban eta oin tirafonduen zuluua besterik ez da geratzen. Bateron bat arduratuko ete da haren izena barriro dagokixan lekuan ipintzen?

Estibalitz González

Juanita andriakin, 1951an.

TALDEA
GURE AMETSA
ERMUA

GURE AMETSA

**Gure dantza
Zure dantza**

Gureametsataldea@hotmail.com

Pub Dakota

Probaleku, z/g
Ermua (Bizkaia)
dakotaermua@hotmail.com

OUTUMURO KAFETEGIA

- Kafe bereziak
- Aukera handia TE eta INFUSIOETAN
- Tarta bereziak

• *Astelenetik ostiralera 9etan zabaltzen duzu*

943172665 ERMUA

Zubiaurre 20

Pintxoak, otartekoak...
eta hostalarien umore ona

KIROL MEDIKUNTZA

Indartu

**ERA GUZTIETAKO MUTUA
ETA ASEURUEKIN
KONTZERTATUA**

ERREHABILITAZIO ETA KONTSULTA ZENTRUA

- FISIOTERAPIA
- ODOL ATERATZE ZENTROA, EGUN BEREAN ERANTZUNA JASOZ
- 3. ADINEKO MANTENIMENDUA
- MASAJE TERAPEUTIKOA - KIROL MASAJEAK
- ESFORTZU PROBAK
- URGENTZIAK
- KONTSULTA ETA ERREKONUZIMENDU MEDIKOAK

Diputazio Etorbidea 8-10 48 260 ERMUA • Tel. 943 17 21 12 - 943 17 21 16
Faxa: 943 17 21 12 • e-maila: indartu@euskalnet.net